

การศึกษาดินของไม้กฤษณาในแหล่งธรรมชาติ

วิลาวัลย์ วิเชียรนพรัตน์¹ ชนาธิป กุลติก²

มยุรี วรรณพินิจ² สุธาสินี โพธิสุนทร²

บทคัดย่อ

การศึกษาลักษณะของดินในถิ่นกำเนิดไม้กฤษณา ประกอบด้วย การขุดหลุมดินเพื่อศึกษาหน้าตัดดิน เพื่อเปรียบเทียบลักษณะชั้นหน้าตัดดินในแต่ละถิ่นกำเนิด และการเก็บตัวอย่างดิน แบบดินรวมที่ระดับความลึก 0-15, 15-30 และ 30-50 เซนติเมตร พร้อมทั้งวิเคราะห์คุณสมบัติทางฟิสิกส์และเคมีของดินเพื่อประเมินค่าความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยทำการศึกษาดินถิ่นกำเนิดของไม้กฤษณาทั้งหมด 6 ถิ่นกำเนิด ในพื้นที่ 7 จังหวัด รวมทั้งหมด 20 จุด ผลการศึกษาพบว่าทุกถิ่นกำเนิดในทุกระดับชั้นความลึก ดินมีค่าปฏิกิริยาดินเป็นกรดรุนแรง มากถึงกรดจัดมาก (pH 3.7-4.9) ยกเว้นในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ที่มีปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลาง (pH 6.0) ปริมาณอินทรีย์วัตถุ ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ โพแทสเซียม แคลเซียม และแมกนีเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก ในดินชั้นบนอยู่ในระดับต่ำถึงสูง ปริมาณโซเดียมที่แลกเปลี่ยนได้อยู่ในระดับต่ำ ทุกระดับความลึก และการอิ่มตัวด้วยต่างมีปริมาณต่ำทุกระดับความลึก ยกเว้นในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี และในดินชั้นบนของจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีค่าความอิ่มตัวด้วยต่างระดับปานกลาง พบลักษณะของเนื้อดิน 4 แบบ ได้แก่ดินเหนียว ดินเหนียวปนทราย ดินร่วนเหนียวปนทราย และดินร่วนปนทราย ส่วนมากเป็นดินที่มีอนุภาค ดินเหนียวเป็นองค์ประกอบ ระดับความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง

คำหลัก : ไม้กฤษณา ถิ่นกำเนิดทางธรรมชาติ ลักษณะดิน

¹นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ e-mail : wilawanbwcc@yahoo.com

²นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

Soil of *Aquilaria* sp. in Natural Forest

WILAWAN WICHENNOPPARAT CHANATIP KULDELOK
MAYUREE WANAPINIT SUTHASINEE BHOTHISUNTORN

ABSTRACT

The study of soil characteristics was carried out by digging soil pits to study soil profile and collecting composite soil samples at the depth of 0-15, 15-30 and 30-50 cm from 6 natural forest resources in 7 provinces, with the total of 20 study sites. The results showed that the soils in every site of every soil depth were extremely acid to very strongly acid (pH 3.7-4.9) except for Chanthaburi site where the soils were moderately acid (pH 6.0). The level of organic matter, available phosphorus, exchangeable potassium, calcium, magnesium and cation exchange capacity of the upper soils were ranged from low to high. Exchangeable sodium in the soils of every depth were low. The base saturation of soils in every depth were low except for Chanthaburi site and Chaiyaphum site where the upper soils had medium base saturation. Four types of soil texture were found in the study area including clay, sandy clay, sandy clay loam and sandy loam of which mainly had clayey texture. The soil fertility of the soils were low to medium.

Keywords : *Aquilaria* sp. natural forest resource soil characteristic